

Az útvonalokról, menetrendről a továbbiakban döntenek

Buszjáratok Marosvásárhely és a peremtelepülések között

Fotó: Nagy Tibor

Miután a marosvásárhelyi tömegközlekedésben jelentős előrelépés történt az utóbbi időben, a következő fontos lépés az, hogy a város környéki peremközségekben élők számára lehetőséget biztosítsanak arra, hogy kiszámítható menetrendű, korszerű, új buszokon eljuthassanak a városba munkahelyükre, a gyerekeik pedig iskolába. A peremtelepüléseket is kiszolgáló járatok várhatóan az év végéig elindulnak, az útvonalak, a járatsűrűség pedig annak a függvénye, hogy az érintett önkormányzatok mennyi pénzt tudnak erre szánni.

Menyhárt Borbála

Marosvásárhely minden irányban összenőtt a környező településekkel, 25–30 ezerre tehető azok száma, akik az elmúlt 10–15 évben a peremközségekbe költöztek, és sokan naponta ingáznak a megyeszékhelyre dolgozni, vagy gyerekeiket hozzák iskolába, ezért nagy az igény arra, hogy a város és a peremtelepülések között hatékony és kiszámítható tömegközlekedés legyen. Ennek érdekében lépéseket is tett Marosvásárhely önkormányzata, megalakult a Marosvásárhelyi Közlekedésfejlesztési Közösségi Egyesület (ADI Transport), amelynek az a célja, hogy bekapcsolja a városi tömegközlekedési hálózatba a peremtelepüléseket. A társuláshoz a megyeközpont mellett további hét község: Maroskeresztúr, Koronka, Jedd, Marosszentgyörgy,

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Nádas Péter és a Rémtörténetek a Stúdió Színházban

Empátiáról, öntiltásról, a boldogság megírásának lehetőségéről és lehetőségéről kérdezte egyebek mellett Nádas Pétert, a mai magyar próza világhíradalmi rangú alkotóját, a nagy sikerű Rémtörténetek szerzőjét Codău Annamária irodalomkritikus, Látó-szerkesztő.

3.

Reményteljes a BMC tavasza

A hírnév kötelez, de önmagában nem garancia arra, hogy égisze alatt feltétlen jó dolgok szülessenek. A Barabás Miklós Céh is erőteljes húzónev, de bizony intenzív szervezőmunkát igényel, hogy létszámban, minőségben is figyelemre méltó legyen a kiállítás.

5.

Nyilvánosak a választási előkészületek

Javában zajlik az előkészület a június 9-i választásokra, a műszaki teendőket végzik, emellett a helyi és megyei választási irodák is dolgoznak, hetente akár többször is összeülnek.

7.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

50% kedvezmény nyugdíjasok részére
április 26. – május 31. között

KLÍMAVÁLTOZÁS

CCCCCCCCCCCC

MÁJUS

25., szombat

A Nap kel
5 óra 38 perckor,
lenyugszik
21 óra 1 perckor.
Az év 146. napja,
hátravan 220 nap.

Isten éltesse!

Ma **ORBÁN**, holnap **FÜLÖP** és **EVELIN** napja.
FÜLÖP: a görög Philipposz név rövidülésének a magyar alakváltozata. Jelentése: lókedvelő.
EVELIN: az Éva angol és francia eredetű továbbképzése, de az angolban lehet a kelta eredetű Eiblin vagy a német eredetű Avelina alakváltozata is.

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges

Hőmérséklet:

max. 24 °C

min. 9 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2024. május 24.

1 EUR	4,9744
1 USD	4,5940
100 HUF	1,2901
1 g ARANY	345,4718

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Jelentős infrastrukturális beruházások valósultak meg Küküllőszéplakon

Jelentős infrastrukturális beruházások valósultak meg Küküllőszéplakon az elmúlt négy évben. A község mellékutcait leaszfaltozták, víz- és szennyvízhálózatot építettek ki, felújítják és modern eszközökkel szerelik fel az iskolákat, fejlesztik a gáz-hálózatot, hulladéklerakót építenek. 18 megnyert pályázatuk kivitelezése van folyamatban. „Az európai uniós pályázati forrásokból és a kormányprogramoknak köszönhetően olyan fejlesztéseket lehet végrehajtani, amelyekre önerőből nem lennének képesek településeink. Ezért nagyon fontos, hogy a polgármesterek éljenek ezekkel a pályázati lehetőségekkel” – mondta pénteken délelőtt Péter Ferenc, a Maros Megyei Tanács elnöke Küküllőszéplakon, ahol a református parókia udvarán beszélgetett a helybeliekkel. Péter Ferenc kiemelte, „a közösség érdekét csak mi tudjuk képviselni helyi, megyei és európai szinten. El kell érni, hogy a terveinkre legyen pénz is. Ezért kell június 9-én mindenki ott legyen a választáson. Védjük meg fejlődő otthonunkat!”

Az RMDSZ Maros megyei sajtóirodája

Választási hírek

Frunda Csenge: Ott kell lenni, ahol a döntéseket hozzák

Az emberek ki vannak ábrándulva az Európai Unióból, és javarészt érthető is ez az érzés, hisz nem azt hozta, amire számítottak – véli Frunda Csenge. A városi tanács RMDSZ-frakciójának vezetője szerint éppen ezért nem szabad képviselő nélkül hagyni a magyar közösséget az Európai Parlamentben. Ott kell lenni, ahol a döntéseket hozzák, és hallatni a magyar közösség, az önkormányzatok, a magyar vállalkozók, a magyar gazdák hangját.

És kicsiben ugyanez a helyzet a megyei és a városi önkormányzatban is. Amióta a megyét Péter Ferenc, Marosvásárhelyt Soós Zoltán vezeti, láthatjuk, hogy dolgoznak. Építőtétel majdnem az egész város. Sokak elégedetlenségét váltja ki ez, de saját kicsi környezetükre lebotva tudjuk, hogy egy egyszerű házfelújítás is felfordulással jár, és nem lehet minden munkát éjszaka végezni, vagy kirakni a munkásokat, amiért kellemetlenséget okoztak.

A munkát folytatni kell, és így egy tiszta, nevéhez és rangjához méltó városban élhetünk, ahonnan nem vágyakoznak el gyermekeink, vagy külföldi, egyetemi tanulmányaik végeztével visszatérnek.

„Az elmúlt három évben tanácsoskollégáimmal azon dolgoztunk, hogy támogassuk a városvezetést és a fejlődés irányába előremozdítsuk Marosvásárhelyt – teszi

Frunda Csenge

Fotó: Mariş Cristian Daniel

hozza a frakcióvezető. – Ez a célkitűzésünk a következő mandátumra is” – nyomatékosította Frunda Csenge.

Arra biztatja a választópolgárokat, hogy június 9-én ismét szavazzanak bizalmat a jelenleg hivatalban lévő képviselőkre, tegyenek egy lépést a fejlesztés érdekében.

Az RMDSZ marosvásárhelyi szervezetének sajtóirodája

Maros megye egyik gazdasági csomópontja Kerelőszentpál

Fotó: Bereczky Sándor

Maros megye egyik gazdasági csomópontjának számít Kerelőszentpál, mondta Péter Ferenc. A Maros Megyei Tanács elnöke pénteken délután meglátogatta a községet, ahol az utóbbi években is számtalan beruházás valósult meg. Itt a fiataloknak lakóház építésére alkalmas telkeket biztosított az önkormányzat. Az infrastruktúra fejlesztése folyamatos, több utcát leaszfaltoztak, járdákat és új óvodát építettek, az iskolákat felújították. Péter Ferenc és Winkler Gyula EP-képviselő lakossági fórumon is részt vett pénteken, és meglátogatták Kerelőszentpál egyik uniós beruházással megvalósult gyárát is. A Maros Megyei Tanács elnöke szerint a munkát itt is egyértelműen folytatni kell. „Erős közösséget csak akkor építhetünk, ha erős vezetőink vannak helyi, megyei és európai szinten is”, fogalmazott Péter Ferenc.

Az RMDSZ Maros megyei sajtóirodája

Buszjáratok Marosvásárhely és a peremtelepülések között

(Folytatás az 1. oldalról)

Maroszentanna, Maroszentkirály és Mezőpanit csatlakozott, így ezen községek önkormányzataival együttműködve dolgozzák ki az útvonalakat, a menetrendet, hogy mindenki számára optimális megoldás szülessen. Februárban lakossági felmérést kezdeményeztek, hogy az érintett települések lakói hangot adhassanak a tömegközlekedéssel kapcsolatos igényeiknek, és a szakmai tanulmányban ezeket is figyelembe véve állítsák össze az útvonalakat, illetve a járatok sűrűségéről is javaslatok születhesse. Azonban ahhoz, hogy a peremtelepüléseket is kiszolgáló tömegközlekedési hálózat hatékony legyen, szükség van a szóban forgó községek önkormányzatainak az anyagi hozzájárulására is.

A marosvásárhelyi tömegközlekedésért felelős alpolgármester, Portik Vilmos sajtóirodájától megtudtuk, hogy a lakossági felméréseket feldolgozták, a szaktanulmány elkészítésével megbízott cég pedig több változatot is kidolgozott, ami

az útvonalakat, illetve a járatsűrűségeket illeti, de végleges döntés még nem született.

– Tisztában kell lenni azzal, hogy ez a szolgáltatás pénzbe kerül, az önkormányzatok kell fizessenek ezért, emiatt nem mindegy, hogy majd a peremközségeket kiszolgáló buszok meddig mennek, milyen gyakran közlekednek. A szakmai tanulmányban több javaslat szerepel, de az ADI Transport vezetősége, az érintett polgármesterek még nem döntöttek a végleges változatról, amelyekre majd a helyi tanácsok is rá kell bólintsanak, hiszen az önkormányzatok pénzt kell szánjanak erre – szögezték le.

A kérdőíves felmérésben a lakosságtól kapott válaszok megerősítették az eredeti feltételezéseket, hogy a csúcsórákban, azaz reggel 7-től 9 óráig, illetve délután 3-5 óra között lenne a legnagyobb igény a járatokra, hogy a városi iskolákba ingázó diákok, illetve Marosvásárhelyre dolgozni járók igénybe tudják venni. A lakossági igények alapján az útvonalazódik, hogy ha

lenne kiszámítható járat abban az időszakban, amikor az ingázóknak szükségük van rá, igénybe vennék és otthon hagynák a gépkocsit. Egy következő kérdés, amiben dönteni kell az érintett önkormányzatoknak, az az, hogy a városban, illetve az adott településen meddig vigye a busz az utasokat. Két szempont körvonalazódik, vagy egy közös csomópontig, például a városban a Bega utcai állomásig, vagy különböző helyekig, például a város széléhez közeli városi buszmegállókig. Ez azonban inkább anyagi kérdés, hiszen minél hosszabb távot tesz meg a busz, annál többre kerül az adott önkormányzatnak, tehát ők kell eldöntésük, mennyi pénzt tudnak erre áldozni.

– A mi javaslatunk, hogy megkeressük az adott városszélhez közeli, de nem a legutolsó buszállomást, például a Tudor esetében a Corina, ahol több városi járat is elérhető, tehát aki bejön a peremtelepülésről, tegyük fel, Jeddéről, az fel tud ülni egy másik buszra, hogy eljusson a

város azon részébe, ahol dolga van. De például Maroszentkirály és Panit esetében nem igazán van ilyen lehetőség, ezért minden esetben külön kell megoldást keresni. Koronka esetében a felmérések alapján két útvonalra mutatkozik igény, egyik Koronka központjába menne, a másik a Vácmany övezetét kelenne kiszolgálja, hogy mi lesz majd a végső változat, az anyagiak függvénye – tudtuk meg az alpolgármester sajtóirodájától.

Bár az érintett községekhez tartoznak kisebb, félreeső falvak, amelyeknek a lakói szeretnék, ha a lakóhelyüket is érintenék a járatok, ezek üzemeltetésében fontos szempont az ésszerűség és a költséghatékonyság. Ötvenhelyes buszok fognak közlekedni ezeken a vonalakon, egy ilyen jármű üzemeltetése pedig túl nagy költséggel jár ahhoz, hogy kimenjen naponta egy olyan településre, ahol két-három utas száll fel rá hetente kétszer. A helyi önkormányzatok döntése alapján meghatározott járatsűrűség függvénye lesz majd, de az

eddig számítások szerint előreláthatólag 34-38 busz fog bekapcsolódni a peremtelepülések kiszolgálásába.

A peremtelepüléseket is kiszolgáló tömegközlekedési hálózat egyik célja, hogy a korszerű utazási körülmények mellett kedvezőbb áron tegyék azt elérhetővé az utasok számára. Például Maroszentgyörgyön rengeteg a panasz amiatt, hogy a lakók sokallják a szállítócég jegyárát. Jelenleg a peremtelepülésről érkező utasok fizetnek egy összeget, amiért bejönnek a városba, a városi járatokon pedig további 2 lejt, hogy eljussanak oda, ahová szeretnének, tehát két jegyet vásárolnak. A szaktanulmányban szerepel egy javaslat, hogy amint elindulnak a peremtelepüléseket is kiszolgáló járatok, be szeretnének vezetni egy időintervallumhoz kötött jegyet, ami a tanulmányt készítő cég javaslatára kilencven percig lenne érvényes, tehát ez idő alatt a peremtelepülésről érkező utas a városi járatokon is használhatná a megvásárolt jegyet.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Műtsa

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1633. sz., 2024. május 25.

Nádas Péter és a Rémtörténetek a Stúdió Színházban

„Az irodalom elmegy a szörnyűségek kisboltjába...”

Nagy Székely Ildikó

Empátiáról, öntiltásról, a boldogság megírásának lehetőségéről és lehetetlenségéről kérdezte egyebek mellett Nádas Pétert, a mai magyar próza világirodalmi rangú alkotóját, a nagy sikerű *Rémtörténetek* szerzőjét a Látó Irodalmi Játékok május 21-i, keddi esti – 123. – rendezvényén Codău Annamária irodalomkritikus, Látó-szerkesztő a csaknem zsúfolásig telt marosvásárhelyi Stúdió Színházban.

A 2022-es kiadású regény köré szerveződő eszmecsere elején az est házigazdája a – látszólag a semmiből születő – rémtörténetek eredetéről, pontosabban arról faggatta a szerzőt, hogy mi volt azokban a több évtizedes jegyzetekben, amelyek hozzájárultak a mű létrejöttéhez, illetve mi az, ami kimaradt a feljegyzésekből, de a hiányával is hat. Nádas Péter elmesélte, hogy 1968-as feljegyzésekről van szó, amelyekkel annak az elszigetelt faluvilágnak a nyelvét, életformáját rögzítette, amelyet Budapestről Kisoroszba költözve ismert meg.

– Ha akkor megírom, akkor inkább egy szociográfia lett volna. Örülök, hogy a többi munka mindig félre nyomta, mert úgy érzem, hogy szerencsésen kinőtt a szociográfiából, bár az is érdekes lett volna – mondta a meghívott, majd hozzátette, hogy a harmincas éveknek ez a fontos műfaja a kádárizmus idején elsilányosodott, a mellébeszélés egyik formájává vált, ezért is tartózkodott tőle.

A továbbiakban Codău Annamária a Nádas

Péter-féle alkotói folyamatok helyhez kötöttségéről, az írás helyszíneinek jelentőségéről érdeklődött.

– A tárgyiasság a jelentőségük. Ha meghatározok valamit vagy valamiről írok, akkor van egyfajta tárgyiasságigényem. Az európai művészettörténetben ennek különböző korszakai vannak, és ezek a korszakok számomra elég fontosak – fejtette ki a szerző, akit elmondása szerint a tárgyiasság abban akadályoz meg, hogy a fantazmagóriáit a szürrealitásig szabadjára engedje.

A rosszból is kiszorított jó tanítása

A beszélgetőtárs egy interjúban elhangzottakra hivatkozva azt is megkérdezte, milyen öntiltásokat sikerült felszabadítania a szerzőnek a Rémtörténetekben. Nádas Péter a spiritualitásnak és mindannak a szabadon engedését emelte ki, ami a spiritualitáshoz mint legenda, babona tartozik.

– A valódi spiritualitás azt jelenti, hogy az ember egy jó szándékú lény, hogyha a másik hagyja, hogy az legyen. Ha nem hagyja, akkor abban a pillanatban nem jó szándékú. De a nem jó szándék mégis ki tud szorítani magából jóságot is. Ezt a spirituális tapasztalatot akartam megosztani. Eddig ezt csak nagyon szörmentén tettem, illetve a sok negatívizmusból alámerült, nem volt látható – tette hozzá az író.

Codău Annamária bevallotta, meglepődve olvasta Radnóti Sándor kritikájában, hogy az ember természetének ilyen gátlástalan fürkészését csak az öregkor nonchalance-a engedhette meg Nádas Péternek. Ennek kapcsán fogalmazódott meg benne a kérdés, hogy

Nádas Péter és Codău Annamária a Stúdió Színház színpadán

Fotó: Nagy Tibor

mégis mi az – van-e egyáltalán valami –, amit a *Párhuzamos történetek* és a Rémtörténetek szerzője nem engedett meg magának.

– Csak a dilettáns művészeti tárgy nem szab magának határokat. A határ, a társadalmi konvenció egy értelmes dolog, anélkül előáll a káosz, amittől mindenki tart, és amit mindenki táplál. A művészet is táplálja olykor – fejtette ki Nádas Péter, majd példaként a kamaszlányok buszon hallott beszédének leírását említette, amellyel az író társadalmi konvenciókat sért meg.

„Lehet madárnak lenni...”

Az est házigazdája a továbbiakban a Rémtörténetek szereplőinek nyelvezetére kérdezett rá. A szerző elmondta, hogy őt elsősorban a teljesen különböző emberek kommunikációjában észlelhető egyenlenségek izgatják, például az, hogy Piroška, „aki most végez pszichológusként, és ezért a fogalomhasználat tele van buzgalommal, még nem kopott meg, hogyan gondolkodik és hogyan beszél

(Folytatás a 6. oldalon)

Csapongás adott témára

Pontosabban öt kategóriában várta a pályázók képeit a XXIII. Nemzetközi Magyar Fótószalon szervező Magyar Fotóművészeti Világszövetség, és kilenc országból 184 fotós küldte el a megmérettetésre színes és fekete-fehér felvételeit. A rangos zsűri 1771 fotóból

választotta ki a legjobbakat, a díjazottakat, illetve azokat, amelyeket kiállításra méltónak és a katalógusban megjelenítésre érdemesnek talált. Az adatokat abból az ismertetőből szemezgettük, amellyel a marosvásárhelyi Bernády Ház emeleti galériájában május 16-

án megnyílt vándorkiállítás anyagát az MFVSSZ elnöke, dr. Patrus Sándor a tárlatlátogatók figyelmébe ajánlotta. A 23 évvel ezelőtt létrehozott fotós tömörülés vázlatos történetét, az eltelt esztendőben tapasztalt gazdagodást, az ösztönző összefogás és a tehetségápolás folyamatát, a szövetség egyéni és közösségi ténykedésének konkrétumait Magdó István erdélyi alelnök, a Négyfaluban élő kiváló fotóművész részletezte a jelenlevőknek. A felkínált látványt Nagy Miklós Kund művészeti író méltatta, mindenekelőtt azt hangsúlyozva, milyen sokféleképpen közelíthető meg a téma, mennyire változatosan tükrözhető az olyan életjelenségek, elvontnak vélt fogalmak is, amelyekről sokan fel sem tételezik, hogy vizuálisan ábrázolhatók lehetnének.

Mint mindig, 2023-ban is az általános kategóriában volt a legnépesebb a Szalonra benevezők csapata. Sok fotós pedig a természetben, az állatok világában találta meg a számára legerdekesebbnek tűnő kuriózumot. De a szervezők által meghatározott kerek évfordulós témákban is számos fotográfus érezte meg a kihívás szépségét. A 200 éves Himnusz sorai, a Kölcsey felvetette gondolatok, metaforák ötletes képzetársításokra adtak lehetőséget. Ugyanígy a magyar közmondások, a szellemes nyelvi tömörítés és

karakterrajz fordulatai is. A szintén két évszázada született Madách-remekmű, Az ember tragédiája is meg tudta szólítani a fotósokat, ebben a kategóriában az archaikus fotográfiai eljárások alkalmazását is követelményként szabta meg a pályázat. És kevesebben ugyan, de voltak érdemleges próbálkozók. Mint ahogy a fiataloknak, kezdőknek meghirdetett külön kategóriák is vonzóak bizonyultak. Az ifjú tehetségek bátorítása, az utánpótlás biztosítása tavalytól került érdemlegesen a szövetség programjába. Magdó István elmondta, az ilyen törekvésekre a maga következetességével, igényességével a marosvásárhelyi Marx József Fotóklub is követendő példa lehet. Városunk fotósai az MFVSSZ születésénél is bábáskodtak, és kiváló székelyföldi kollégáikkal együtt egyértelműen megérdemlik az elismerést. A most avatott tárlat díjazottjai közül is többen közülük kerültek ki. A megnyitóra is jó alkalom volt, hogy átvesszük a 2023-as megmérettetésen elnyert oklevelüket. A Marosvásárhelyen bemutatott 47 fotó innen majd továbbmegy más kulturális központokba, a XXIII. Nemzetközi Magyar Fótószalon a tervek szerint ebben az évben is a Kárpát-medence 25 nagyvárosában tudatosítja a nézőkben a fotóművészet értékeit.

(N.M.K.)

Nagy Botond Csikorog a szekér, megitta a kocsis a háj árát című díjnyertes fotója

Kovács András Ferenc- emlékest a 3. Sepsibookon

A Sepsi Arénában javában zajlik a 3. sepsiszentgyörgyi könyvvásár és irodalmi fesztivál. A közel félszáz kiadó köteteiből és a több mint 80 könyves rendezvényből bőven jut 25-ére és a 26-i, holnapi zárónapra is. A könyvnepnek számos kiváló vendége van, a magyar és a román kortárs irodalom rangos képviselőivel találkozhat a közönség. A nyitónap díszvendégei Gabriela Adameshteanu és Nádas Péter írók voltak, de jelen van sok más jelentős tollforgató is, a

többi között Balázs Géza, Tompa Andrea, Grecsó Krisztián, Markó Béla, Romsics Ignác, Demény Péter, Zsidó Ferenc említhető, és színre lépnek a slam poetry mozgalom tagjai és a háromszéki szerzők is.

Külön rendezvényen köszöntik a 80 éves Király László költőt, illetve a 80 éve született Farkas Árpádról és a tavaly elhunyt Kovács András Ferencről is megemlékeznek.

A Kovács András Ferenc- emlékestre *Sötét tus, néma tinta* címmel ma (május 25.)

18 órai kezdettel kerül sor a Porond előadóterem. Meghívottak: Markó Béla költő és Mészáros Sándor kiadóvezető, beszélgetőtárs André Ferenc költő, műfordító.

Közreműködnek: Mocanu Erika mezzoszoprán (ének), Tóth-Gyórbíró Apor (cselló), Szócs Botond (zongora), Boros Csaba (zeneszerző).

Mellékletünkben a *Sötét tus, néma tinta* című kötetből kiemelt verset tesszük közzé, hozzácsatolva az ihletadó fotót is.

Kosztolányi Dezső Marosvásárhelyen

Forrás: internet – Petőfi Irodalmi Múzeum

Kovács András Ferenc

Kosztolányi Vásárhelyen

„Szép napok voltak ott Marosvásárhelyen. Sényi Lászlót, kérlek, melegen üdvözlöd a nevemben. E hó közepén Stockholmba utazom, utókezelésre, rádiumbesugárzásra. Ha addig elküldheted nekem azt a két képemet, ahol a Bolyai házzal és a végtelenséggel kacérkodom, igen megköszönném, mert az úton elvesztettem őket.”

(Levél Molter Károlynak, 1934. május 6.)

Ezerkilencszáz-harmincegyben, április kilencedikén, a Köteles Sámuel utcában, Molteréknél

jártában, megállt egy pillanatra, beállt

fényképezkedni fáradt, sűrű kabátban a Bolyai-ház elé, enyhén gyűrötten, elég

megviselten, épp egy orvosprofesszortól jövet, egy fontos

kivizsgálás után, egy rendelést követően

ott állt a híres Bolyai-ház előtt ő, ahogy írta utóbb, még stockholmi útját megelőzően, akkor már a végtelenséggel

kacérkodott a Bolyai-ház előtt ő, a végtelennel szembenézve, s mögötte látni a ház kapuját,

s a kacsaringós, szecessziósan ívelt

kapurácsot is: indák vonaglását a vasban, szinte művészi hajlításokat s a tér

görbületeit, s túl, benn, tavaszt, falombot, egy darab udvart, s a vasvirágos rácson át egy új, egy más teret,

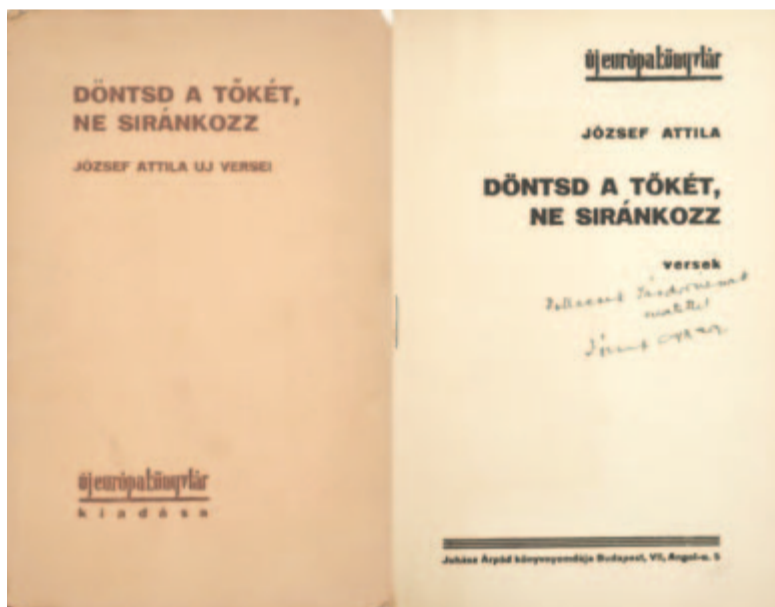
midőn itt állt a Bolyai-ház előtt ő, egy új, más végtelenre rácsodálkozó – s a rácst, a kapurácsot, csak azt láthatni most is.

Dedikált könyvek rekordáron

Csaknem kétfélmillió forintot fizettek József Attila *Dönts a tőkét, ne siránkozz* című, 1931-es verseskötetének (tévesen) dedikált példányáért az Antikvárium.hu nemrég zárult tiznapos online árverésén. A magas áron elkelt dedikált tételek között szerepelt mások mellett gróf Apponyi Albert, Gárdonyi Géza és Molnár Ferenc könyve is – közölte az Antikvárium.hu az MTI-vel.

A *Dönts a tőkét, ne siránkozz* című József Attila-verseskötet eredeti kiadása nagyon ritka darab, dedikált példányai még inkább az, árveréseken is ritkán szerepel – ezúttal rekordösszeget, 1 millió 830 ezer forintot fizettek érte. Ez volt a költő negyedik kötete, amelyet megjelenése után nem sokkal izgatás vádjával betiltottak, példányait elkobozták. A most elkelt darabot a gyűjtők számára még különlegesebbé teszi, hogy a szerző dedikációjában a címzett nevét pontatlanul

írta: Pollatschek Sándorné helyett Pollatschek Sándornénak szól a dedikáció, aki a baloldali értelmiség köreihez tartozott.

Forrás: Antikvarium.hu

József Attila-ritkaságok

A budapesti Központi Antikvárium júniusi árverésén ott lesz a tételek között József Attila *A kanász* című versének 1932-ben született kézírata is.

Tízmillió forint kikiáltási árról indul a budapesti Központi Antikvárium licitjén József Attila egészen mostanáig ismeretlen kézírata. A lapot egy jegyzetfüzetből tépték ki, amelynek többi részét a Petőfi Irodalmi Múzeum gyűjteményében őrzik, és már régóta foglalkoztatja a rá figyelőket ennek az oldalnak a hiánya. A papíron József Attila *A kanász* című versének kézírata látható.

A füzet az 1932-es év közepén írható, és többnyire a *Külvárosi éj* című kötet verseinek tisztázatait tartalmazza. József Attila minden bizonnyal ajándékba adta a verset Bálint Jenő nevelt lányának, akinek gyűjteményéből a tétel előkerült. Bálint Jenő művészeti körökben ismert szaktekintély volt, számos,

többek között magyar és külföldi festőkről, szobrászokról szóló könyv szerzője. Gyakran mozgott írók, költők, színészek társaságában, ahová a lánya is sokszor elkísérhette. Az ő kollekcijából került elő Babits Mihály és Karinthy Frigyes egy-egy kézíratos feljegyzése is.

Mint azt a Központi Antikvárium a katalógusban kiemeli, az 1932-es év második fele sűrű időszak volt a költő életében. „Szeptemberben folytatódott az 1931 májusa óta húzódó per a *Dönts a tőkét, ne siránkozz* kötet ügyében, sajtó útján elkövetett izgatás vádjával. Október 6-án a költő elküldte verseit Babits Mihálynak, akit ugyan személyesen igencsak megsértett a Tollban közölt pamfletjével, de Babits nem lehetetlenítette el ezután sem a fiatal költő munkásságát, sőt. Október 16-án megjelent a *Külvárosi éj*. A kéziratot tehát e kötet megjelenése után tépte ki a füzetből, és írta alá a költő.”

Csucsú

Böloni Domokos

A mentőautó alig lassít, hátsó részéből egy test repül a szabadba, és a végtelennel tűnő csatorna füves pereméről megadóan fordul a széles árokba. Hangtalanul, mintha vízbe kíváncskozna.

Ajtócsapódás, a motor felbőg, rövidesen távolról hallatszik zümmögése.

Idegtépő csend, a szél dühödten ront a végelethatatlan kukoricatáblára. Embermagasságú száraz hegyén a virágok kéjesen rázkódnak, poruk beleng a tájat.

A hulla nagyot tüszent.

*

Nem kellett volna visszamennie. A boldogtalan, az nosztalgiázni sem tud rendesen.

Itt tette az első feljelentést. A brigádvezető látta, amint kapálás közben kivágják a zsenge kukoricát. Ráhúzzák a tövère a földet, mintha semmi sem történt volna.

Röhöcsélnék, makaróniul dumálnak, hogy a szász is érte. Negru pe verde, Herr Gott nu le vede. Zöld feketét kap, az isten is vak.

Érti a brigádost, hogyne értené. Fel is jelenti őket, másnap már hazatoloncolják mindkettejüket. Oda az ösztöndíj, jobb, ha elbujdosnak.

Társai el is tűnik, örökre. Akkor írja az első feljelentést; alattomos osztályellenség rá akarja venni, hogy irtsák ki a kukoricát, cserébe pénzt kínál.

Brigádost szabotálja a munkáshatalmat és a szocializmust. A kapálásra váró sor kilométer hosszú, óriási a kár.

Ellenőrzés megállapítja: valóban elszáradt a kivágott termény. Újságcikkben lepleződik le a hitlerista-fasiszta, németbérenc osztályellenség. Feljelentőről viszont nem esik szó. Katonai iskolába kerül.

A módszert mindvégig sikerrel alkalmazza. Dolgát megkönnyítendő kész szövegeket kap, be kell tanulnia, s tanuskodnia.

Egyik ismerőse tud a dolgairól, azt mondja egyszer a kocsmában: te vagy a kétnyelvű Pelikán elvtárs.

Ot is feljelenti.

Szép és kerek az élete. De persze mégsem kellett volna engednie az ürdüng intetüinek. Nem kellett volna elmenne az ötvenévesre. Te

is velünk jártál, mondták. Egyenkettlen.

Két évig sem volt az osztályal, mégis ellenállhatatlan vágy feszíti, hogy közéljük menjen, és minden konspirációt felrúgva meséljen az életéről.

Hiszen eltelt annyi év. A rendszer rókabőrre váltott, a régi trögerek átvezették „tapasztalatukat” az új, „büntelen” generációra... Miért ne dalolhatna végre ő is, úgy a szívéből, szabadon...

Elévült alakok, köpenyt váltó „sorsüldözöttek” életrajzukat cirakalmazzák. Divatos a demokratikus mosakodás.

Hát csak elmegy arra az ötvenévesre, s mesél, akár a többi. Hadd lám, mi lesz.

Dögölj meg, Rákosi. Grozapéter, Gyorgyudész.

Korábban kellett volna odajárulni. A negyvenévesre, a negyvenötökre. Hol volt ő akkor.

Már az első „egykori osztálytárs” a Toldi Bencéjéhez hasonlóan kezdi a beszédet „Miklósnak nagyapján”, s oly tüzetes életrajzot rittyent, hogy né, dél is elmúlt, s még csak a prosztátját ecseteli a szerencsétlen.

Sajna-hajna, ő, „a tékozló kolleka” pózát választva: már csak estefelé, a bankettszerű cseverészés közben jut szóhoz.

Felállva mond pohárköszöntőt. Nézik báván, ki ez.

Hej-rup. Zseniális trükkal, kilétét kikotyogva néminemű kis reklámozó csap „nemsokára megjelenő” (holott egyetlen sort sem tett papírra) önéletrajzi könyvének. „Vallomásomban lerántom a leplet az átkozott titkosrendőrség – ördögi főnix, máris újjászületett! – egykori és mostani disznóságairól!”

A bizonygatási kényszert ismeri és utálja. Mégis folyton eljár a szája. Ki figyel oda. Apatikus hallgatás.

Vallomásos szuperhevíületében nem észleli, amint leleplező szándékai felmutatásakor egy-két arc farkóbb a pergamennél.

Orruk a kútban. Zsebtelcsijüket babusgatják.

Úgy távozik, mint valami döcíről hazaködörgő szerelmi családódot kamasz. Holott semmiféle kapcsolata – ezek a locsogó-fecsegő ránczuzalék lédik mind ezeridegenek.

Amint kilép a vendéglőből a friss levegőre, taxiért kiált.

Mentőkocsira emlékeztető valami áll elő. Helybeliek szerint „a duba”.

Jöjjön, kérem, segítünk – és már fel is fektetik.

Viszi a furcsa jármű.

A bárból kihallatszik egy igen régi dal, ezt jó, ha emlékezetébe vési, felidézni majd a tárgyaláson.

Chatanooga Choo Choo.

*

A mentőautó alig lassít, egy test repül a szabadba, és a végtelennel tűnő csatorna füves pereméről megadóan fordul a széles árokba. Hangtalanul, mintha vízbe kíváncskozna.

Ajtócsapódás, a motor felbőg, rövidesen csak távoli mintha-zümmögés.

Idegtépő csend, rohamra indul a szél, vallaítja a végelethatatlan kukoricatáblát. Virágok az embermagasságú száraz hegyén kéjesen rázkódnak, poruk betölti a tájat.

A hulla nagyot tüszent.

Aztán még és még.

Messziről ismét az a dal.

Chatanooga Choo Choo.

A régmúltban gözmozdony sípol. A tüszentés lassan elmarad.

Reményteljes a BMC tavasza

A hírnév kötelez, de önmagában nem garancia arra, hogy égisse alatt feltétlen jó dolgok szülessenek. A Barabás Miklós Céh is erőteljes húzónev, de bizony intenzív szervezőmunkát igényel, hogy létszámban, minőségben is figyelemre méltó legyen a kiállítás, amellyel meglepik a közönséget. A BMC Maros megyei csoportjának ez újra sikerült, a marosvásárhelyi Bernády Házban május 16-án megnyitott közös tárlat megnyitóján is túltett az előző jelentkezésein,

és kiemelkedő alkotásaival is méltó az alakulat dicséretes hagyományaihoz. 24 céhtag és 18 meghívott művész művei töltik meg a galéria egymásba nyíló termeit. „Ez nem semmi” – mondhatnók az egyik kurátor, *Makkai István* festőállványt és festményt idéző rézplasztikája címével. De nem ám! Szintén szobrász kurátortársa, *Veress Gábor Hunor* is joggal vallhatja ezt, keményen megdolgoztak a sikerért. De számosan segítettek is nekik, főleg *Nagy Dalma* textilmű-

A megnyitón a Bernády Házban (balról): Makkai István, N.M.K., Veress Gábor Hunor

Escensus – Kuti Botond festménye

Könny és vér – Gyarmathy János bronzszobra

Hunyadi Mária: Hedwiga

Kolumbán Kántor Zita: Triptichon

vész, aki a kiállítási anyag elrendezésében jeleskedett az ilyesmiben lelkesen segédkező *Kolumbán Árpáddal* együtt. Többeknek köszönhető, hogy a 9. alkalommal megrendezett csoportos tárlaton sem lett bántó a műfaji, tematikai, koncepcionális sokféleség, ellenkezőleg, a kiállított művek képesek felerősíteni egymást, együttesen határozzák meg a látvány képzeletizgató, szellemi, érzelmi telítettséget sugalló karakterét és pezsdítő hangulatát. Mintha mindezt megsejtették volna, a megnyitón a nézők is minden eddiginél népesebb jelenléttel jutalmazták a kiállítókat, és akárcsak amazok, ők is leképezték azt az életkori sokszínűséget, ami az ilyenszerű eseményeken mindig jól hat a jelenlevőkre. Két művészeti középiskolás osztály is kíváncsi volt a kiállításra, bizonyára azért is, mivel líceumuk tanárai is

az eddigieknél nagyobb létszámban neveztek be a rendezvényre. Hasznos lenne, ha ez megszokott gyakorlattá válna a továbbiakban. Kimondatlanul is ösztönözhetné a fiatal alkotókat, hogy gyakrabban keressék a közönség előtti megmérettetés lehetőségét.

A nemzedéki keveredés és együttgondolkodás ezen a kiállításon is markánsan kirajzolódik, a 90 éves mester, *Hunyadi László* mellett a nyolcvanasok,

hetvenesek is elégtétellel észlelhetők, mennyi egykori tanítványuk, követőjük tört utat magának az alkotóművészet különböző területein, és igyekszik érvényesíteni te-

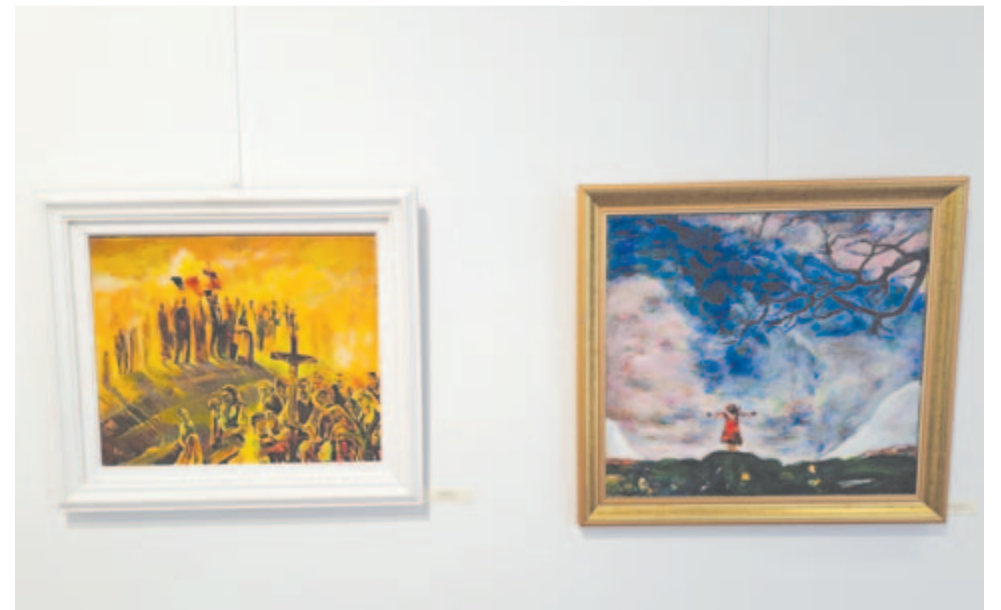

Căbuz Andrea: Samadhi

hetségét. Huszonévesek, harmincasok munkái is arra figyelmeztetnek, érdemes megjegyeznünk az új neveket, például a festő *Bența Nóráét*. A festészet különben most számbelileg kevésbé meghatározó, az összképet inkább a szobrászat uralja. Persze a vizualitás

más területei – a textil- és kerámiaművészet, a fotográfia – is felkínálják a maguk tradicionális, illetve kísérletező, szellemi, lelki csúcspontokat megcélzó, illetve polgárpukkasztó természetét. Neveket itt nem sorolhatunk, sok a színvonalas, lenyűgöző mű, a felfedezés öröme ne szalasszák el, kedves művészetkedvelők.

(N.M.K.)

Színek bűvöletében (balról): Barabás Éva Pünkösdi búcsú és Kákonyi Csilla Vágyakozás című festménye

„Az irodalom elmegy a szörnyűségek kisboltjába...”

(Folytatás a 3. oldalról)

valakivel, aki beszédképtelen, akinek az anyja soha nem beszélt, akinek az anyja egy törpe, ő meg egy óriás, és nem is tudtak beszélgetni, olyan nagy volt a távolság közöttük”.

A beszélgetésből az is kiderült, hogy a cselekmény közép-pontjában álló Teréz alakját egy olyan valós személyről mintázta az író, akitől a nyelv és a történelmi tapasztalat szempontjából is sokat tanult, és aki arról is mesélt neki, hogyan bújtatott nyilas gyerekeket a pincéjében. Ettől a ponttól kanyarodott az eszmecsere az empátia fogalmaköré felé.

– Nem muszáj ehhez embernek lenni. Lehet kutyának lenni, lehet madárnak lenni – mondta Nadas Péter, állítását egy személyes történettel illusztrálva, miszerint egy fészekből kiesett madarat felnevelve, a megmentett fiókéval kölcsönösen megtanulták egymás nyelvét, és így közösség alakult ki közöttük.

– Az empátia önkéntelenül van. Az empátiát mindig letiltjuk, és ennek nemcsak oka, ok-okozati láncolata van, hanem praktikus is. (...) Vannak a történelemnek olyan korszakai, amikor az empátia több lehetőséget kap. Az, hogy háborúban mi történik vele, egy érdekes kérdés – tette hozzá az író.

Van helye a művekben a boldogságnak?

– Miért mesélünk egymásnak rémtörténeteket? – vetette fel a beszélgetőtárs.

– Thomas Mannak volt egy kísérlete, hogy megírja a családi boldogságot a Királyi fenség című félresikerült regényében. A családi boldogság az irodalomban nem vezet sehova. A boldogságot megírni szükséges, mert az élet tartozéka, de

ember legyen a talpán, aki erre képes. Az irodalom elmegy a szörnyűségek kisboltjába, és önkiszolgál.

A továbbiakban a Stúdió Színház közönsége azt is megtudhatta, hogy Nadas Péter szerint egy írónak mindenképpen bele kell feledkeznie az írásba, nem gyümölcsöző az a munkanap, amikor ez nem következik be, ugyanakkor van egy olyan szakasza is az alkotói folyamatnak, amikor – az öntelt-ség állapotát elkerülendő – ki kell tudni szállni, meg kell tudni szakítani a folyamatot, és másnap visszatérni. Nadas Péter számára rendszerint nehezen jön el az a pillanat, amikor a kész művet megmutatja az első olvasónak, és az is elfordult már vele, hogy egy olvasó visszajelzése miatt felülírt, megváltoztatott valamit a műben.

– Van-e olyan készletese az íróembernek, hogy kivezesse az olvasóját a szörnyűségekből? – tette fel Codău Annamária a beszélgetés utolsó kérdését.

– Szerintem nincs ilyen felelősségünk – szögezte le Nadas Péter. – Egy írónak a saját mondataival szemben van felelőssége, de azért, hogy azokkal mások mit csinálnak, nincs. Az én felelősségem egyrészt nyelvi jellegű, másrészt egy felületet kell biztosítanom, amibe más beleütközik, ami mást elgondolkoztat vagy megakadályoz. Azt nem tudom megmondani, hogy más mit csináljon, sem a miniszterelnöknek, sem a szomszédnak. Nem tudom megmondani, hogy milyen egy jobb világ – tette hozzá az est meghívottját, akit a megélt diktatúrák „beoltottak” az utópiák ellen, bár szilárd meggyőződése, hogy utópiák nélkül az élet nem élhető.

A beszélgetést felolvasás, majd dedikálás követte.

Nadas Péter

Fotó: Nagy Tibor

Zeng utóélete

Sebestyén Mihály

Persze, hogy el kellett volna mennem. De nem tettem. Nem volt merszem. Nem akartam. Úgy éreztem, senki és semmi nem kényszeríthet a megjelenésre. Az enyém a döntés joga. De igazán én döntöttem, vagy a gyáva kényelem mondotta ki helyettem az utolsó szót?

Na látod, ezért utállak. Nálad aztán minden viszonylagossá válik. Nincs egy kemény nyílegyenes kijelentő mondatod. Minden sikamlóssá válik, elbizonytalanodik, kocsonyássá lesz. És aztán csodálkozol, hogy nincsen senki előtt hiteled. Ugyan ki bízná rád a macskáját, ha elmegy nyaralni, vagy azt hiszed, átadná neked a nyaralója kulcsát, mert néhány napig egyedül akarsz maradni a gondolataiddal. Tényleg vállalnál egy efféle szembesítést? Nem kell azonnal felelő, csak úgy felvettem. Ráérsz válaszolni szilveszter után.

Akkor már késő, sőt nem is szükséges válaszolnod. Az ügy el van felejtve, homokkal behintve, muskátlival beültetve. Szóval még a nyáron találkoztam Zenggel. A Röppen-tú utcában futottunk össze, jobban mondva simán elhúzott volna mellettem, észre sem vett. A fülében ott zenghetett a világegyetem legnagyobb zenéje, ezért hát befelé fordult teljesen, tüskés volt, kizárta a külsőségeket, és magabiztosan haladt az üdvözülés irányába. Még szerencse, hogy nem kellett lelépnie a járdáról.

Kétszer is meg kellett böknöm, amíg felfigyelt arra, hogy egy szemtelen alacsonyabbrendű, egy bogár zümmögése megzavarja az isteni harmóniákat. Köszönhettem volna illelendően, amint a régiek írják. Hülyeség. Megveregettem a vállát. Haverkedtem mindközönségesen. De legalább volt valami eredménye, kilépett a zene bűvöletéből, hogy leereszkedjen hozzám. Zeng már csak ilyen magasan keringő nemes nagymadár. Nem vadászik legyekre, amint a latinok mondják. Pedig éppen a latinok óta nem találkoztunk. Vagyis legalább harminc éve, amióta nincs dolgunk a latinokkal. Közhelyesen: útjaink elváltak, ő balra, én jobbra tartottam. Én azért mindig a jobb felé tartottam, úgy mint jobb élet, jobb kaja, koci, jobb csaj, jobb hűj. Az ő balosságáról semmit sem tudok, fogalmam sincs, mit csinált érettségi óta. Hallottam ezt, azt, de nem adtam hitelt egyetlen pletykának sem. Volt, hogy azt mondták, Zeng nagy főnök lett, és rengeteget kaszált, de aztán elkapták és lesittelték. Mások szerint nincs semmiféle alapja ennek a mendemondának, Zeng egy kutatóintézetben felfedezésekkel szokta a világot időről időre meglepni, egyszer még a Nobel-díj közelébe is feljutott, de aztán azt a díjat a svéd akadémia egy indiai-pakisztáni párosnak juttatta. Kerestem a neten, de ilyen párosról mit sem tud a világ leghatalmasabb enciklopédiája. Újabb legendával letünk vakabbak. Ma úgy mondják, gyengénlátók. Meg siketek. Ha így van, akkor vikek lettünk.

Arra gondoltam, meg kellene kérdeznem tőle, mi igaz abból a lesittelésből vagy a szinte-Nobel-díjból. Nem bántam volna, ha leülünk valahová előítéletek nélkül, csak úgy, mint két régi haver, bár annak idején ezt eszem ágában sem volt kijelenteni, a távolságok beláthatatlanok voltak közöttünk. Szóval nincsenek tabuk, és ő módszeresen elővezeti a cáfolatot, vagy rádupláz arra, amit az évek során hallottam róla. Nem igaz tehát, hogy fogalmam sincs, mit csinált, minden volt osztály- és iskolatársam közül róla hallottam a legtöbbet beszélni. Az az igazság, hogy különb volt, mint mi. Sokkal különb. Zeng azonban kedvesen rám mosolygott, érzésem szerint felismert. Szevasz, mondta könnyedén, mintha csak pár órával korábban váltunk volna el egymástól az iskola ka-

pujában, és már tovább is lépett. Jobban mondva visszalépett a harmóniai közé. Zeng hozta régi formáját. A nemes nagymadár nem ereszkedik le a legyek és hernyók közé.

Mert annak érzed magad, ha vele beszélsz. Arra gondoltam én is. Pedig én is mesélek az elmúlt évekről. Van is mit, vagy legalábbis érdekes lehet olyan fennkölt lélek számára is, mint az a Zeng, akit én három évtizeddel korábban ismertem. Az a fickó, aki egyszer a Nobel-díj közelében járt, vagy igazi nehézfiúk, betörők, hamiskártyások és piti családok között is meg tudta őrizni a függetlenségét. Elérhetetlen, érinthetetlen volt.

Érdekelt, mit keres a városban. Izgatott. Hazajött látogatóba, vagy csak áthúz a vidék felett doktor Vadliba, tán kertés házat vásárolt, és közben aláereszkedve itt kíván megöregedni? Ha itt telepszik le: ekkora bukás vagy merő menekülés lenne az élete? Lettek volna még eretnek gondolataim, de valamiért visszatartott az a sejtés, hogy úgysem hallgatna meg. Elűnté egy bonolyult zenei hasonlattal. Talányosan a végtelen felé pillantana. Nem, nem kérdeztem meg.

Zeng falusi fiú volt. Későn jött hozzánk, a hetedik elején tűnt fel. Beszéde is arra vallott, hogy tájszólásos vidékről került be a Városba, amire mi roppant rátartiak voltunk. Oktalan gőg, ha Párizssal méred össze. De mi messze estünk Párizstól, és a város önmagában létezett, mindentől elváltva. És azok, akik későn, megbocsáthatatlanul későn csatlakoztak hozzá, azok számára nehezen tárta fel a bensejében remegő, nyugtalanító lényegét. Zeng belépőt kapott. Hamar megtalálta a kulcsot. Nem sokat törődött velünk, zenélt. Hangversenyre járt, amikor még mi idétlenül az ócska járgányokon csüggtünk, és számontartottuk a Jawás motoros pacákokat. Együttetek nevével dobálóztunk, rajongtunk semmiségekért. Meg azután is, amikor végre felfedeztük magunknak a romantikusokat, Csajkovszkijt, Wagnert vagy Chopint, ő Brahmsról csak úgy beszélt, mint a vén szakállasról, és Bachot ajnározta, magyarázta, istenítette. Ma már tudom, hogy okkal-joggal, de akkoriban unalmas volt. Zeng is, csak inkább irigyeltük, mert az mozgalmasabb volt, mint az unalom felismerése és elfogadása.

Zeng tovatűnő hátát néztem, és nem tudtam, szaladjak utána, vagy felejtsem el az egészet, és térjek be az első utamba eső cukrászdába. Ebből is láthatod, hogy milyen kisváros vagyunk, itt nincsenek tükrös kávéházak, s ha voltak, azokat szétverte a nagy egyenlődsé, az egyenlősítés, a cukrászda volt az agóra, a másság, a besúgók és tartótisztek klubja, az eszpresszó és a korcsma keveréke, nem szólva a külvárosi kiskorcsmákról, amelyek valamilyen csoda folytán fönntmaradtak. A cukrászdákba gyűltek össze – nagyképpen törzshelyeknek nevezték – a város szellemi ürgéi, az ürgelyukokban csoportoztak exkluzívan a tanárképző dolgos versfaragói és a másikkban különbödték az általános és felsőfokú cigarettagyári munkásszínjátzó, akik sokféle színben játszottak, és egyáltalán nem voltak átlátszó, ha érted, miről beszélek. Volt törzshelyük a színészeknek és focistáknak, és a mentőállomás sofőrei és sürgősségi ápolói sem vegyültek a fásokkal és kengyelfutókkal.

De el ne hidd, hogy olyan nagy volt a város. Zeng számára mindenesetre az első időben tényleg beláthatatlan lehetett, de hamar kinőtt belőle. Egyik csoporthoz sem csatlakozott, zenész volt, és a zenészek függetlenek voltak, volt saját idejük. Úgy is mondhatnám: idejük sem maradt az ürgézésre, folyton próbáltak, gyakoroltak, a tehetségben tartós hiányt szenvedő tanítványait fogadták otthon, a kultúrházban, a zeneiskolában. Zengről tudtuk, hogy még a próbákra is beengedték, meghúzódtak egy sarokban, és figyelt. Volt, aki esküdött rá, hogy abszolút hallása van, és jegyzeteket készít. Hangjegyek-

kel, titkosírással. Zenét szerez, mondták a jólétesültek. Ezt is meg kellene kérdeznem tőle, igaz-e. Hol adták elő a szerzeményeit? Maga vezényelte volna, vagy megbízott ezzel egy állástalan japcsit, ahol karmesterből is ezer van. Persze, a jegyzeteket sohasem mutatta meg nekünk. Az az igazság, hogy mindezt csak összeképzeltük, logikusnak tartottuk. Nem lehetett másként, hirdettük. Tudott róla vagy sem, az nem nagyon érdekelt akkoriban.

Miért nem lett muzsikás, meg nem fejthettük, de pletykáltunk róla, amíg el nem tűnt a szemünk elől. Elment, felvételizett a műszaki főiskolára. Valami szürke mérnök lett. Ezt a szürke jelzőt az apától örökölttem, akinek a zenészek, színészek, írók, a művészek jelentették az életben a színt, ízt, mértéket, kedvet, értéket. Na ezért nem lettem én egyik sem. Itt maradtam a kisvárosban, és elkeveredtem a szürkék és ürgék között. Igyekeztem észrevétlenül maradni. Számontartottam azokat, akik nem lapultak meg, akik elhúztak innen, aki magasabbról buktak alá, mint én. Nem minden körülöm nélkül. Csupán Zengről nem tudtam semmi bizonyosat. Ha kérdeztem azokat, akik ismerték őt, csak a vállukat vonogatták, senkivel sem tartott kapcsolatot. Elidegenedett tőlünk. Visszament tájszólásba, rövid közjáték után megtagadta a várost, ahol már volt lakói. Így gondoltuk.

Nem mentem utána. Beültem egy ürgelyukba, kértem egy kávé és egy konyakot, ami rendkívüli dolog volt, ugyanis délelőtt nem térek be nyilvános helyre, és semmit sem szoktam inni, konyakot különösen nem. Már egy félórát ültem ott, amikor belépett Zeng is. Most sem vett észre. A pulthoz ment, sügött valamit a bárosnak, aki beengedte a hátsó szobába, a szeparéba, amely a város elit léhűtőinek, a nagyemő pofaszöröknek volt fenntartva. Közönséges halandó még sosem látta belülről. Mondják, ott szokott eldölni a város sorsa, ott szövik a városlakók köré a remény és a hitelenség pókhálóját. A kisváros Olümposza. Zeng még mindig/máris odatartozott volna?

Nincs ebben semmi csodálatos, próbáltam magamat lehűteni, kisebbiteni az érdemeit. Már a második kávémat ittam, kiolvastam az asztalon felejtett tavalyi képes folyóiratot – a nyomtatott betű látványos és nyilvános fogyasztása az ürgesség egyik alapfeltétele volt, s bár utáltam, most én is ebbe a szeptába léptem be zavaromban, míg vártam, hogy Zeng kilépjön a szeparéból, és visszatérjen a mi égőnk alá. – Megesküdtem, hogy addig egy tapodtat sem mozdulok, amíg újra fel nem tűnik. Órák telhettek el. Az a jó az ürgelyukokban, hogy az embert ennek ellenére sem nézik ki. Pláné délelőtt. Nem volt különösebb dolgom. Akkoriban munkanélküli-ségélyen tengődtem, de nem aggasztott különösebben semmi sem, akadt annyi haverem ebben a városban, hogy az elhelyezkedést akár ki is pipálhattam volna, ha... Majd a következő héten keresek valamit, mondtam. Nem volt fontos. Csodáltam magamat a nyugalomért, ami nem volt rám jellemző akkortájt. Életem talán fordulóponthoz közelít, csak még nem érzek semmit. Az előérzet aluvása. Ezért ez a kivételes időbuborék, ami sejtelmesen körülvevett.

A pincér az asztalomhoz lépett. Nevemen szólított, és egy borítékot adott át. Meglepődtem. Nekem nem szoktak ismeretlen pincérek diszkrétan borítékot csúsztatni az asztalomra. Zengtől jött, aki már távozott egy másik kijáraton. Észrevétlenül a délelőtti folyamán. Ismeretlen időben. De a pincér lelkére kötötte, feltétlenül a lelkére bogozta, hogy adja át annak az úrnak ott a hatos asztalnál. Meghívott könyve bemutatójára. A zeneiskolában lesz este hatkor. Ugyanis Bachról szól és a Nobel-díjról, meg a börtönveiről. Egy nagy ívű, nagyemő szélhámos, szemfényvesztő, bűvész karrierje. Amilyen soha nem adatik meg neked. Hiába is csipeszkedsz.

Nyilvánosak a választási előkészületek

Javában zajlik az előkészület a június 9-i választásokra, a műszaki teendőket végzik, emellett a helyi és megyei választási irodák is dolgoznak, hetente akár többször is összeülnek.

A közigazgatási és európai parlamenti választások megszervezésére a műszaki intézkedéseket már márciusban elfogadta a kormány, az erről szóló 205-ös számú határozat 10. cikkelye előírja, hogy a körzeti választási irodák által elfogadott dokumentumokat az illető szintű (községi, városi, municípiumi, megyei, fővárosi) közigazgatási egységek internetes oldalán is elérhetővé kell tenni a nagyközönség számára. Utánanézünk, mennyire tesznek eleget ennek a Maros megyei hatóságok.

A 102 helyi közigazgatási egység közül 40 önkormányzat honlapját tekintettük meg, a választások előkészítéséről szóló anyagokat keresve. Helyi szinten a községek, városok eleget is tesznek ezen kötelezettségüknek, a helyi választási iroda által kibocsátott dokumentumokat szinte azonnal feltöltik a honlapjukra. Azt tapasztaltuk, hogy – fél tucat önkormányzatot kivéve – a honlapok főoldalán kapnak helyet az erre vonatkozó mappák, különösebb keresés nélkül meg lehet találni őket, csupán egy városi és két községi honlapon nem találtunk ezekre vonatkozó információkat, de elküldött kérésünkre egyik község rövid időn belül megadta a választással kapcsolatos iratok elérhetőségét.

Többnyire könnyen elérhetők a dokumentumok, de magyarul ritkán

Fotó: Gligor Róbert László (illusztráció)

Egy városi és egy községi honlapon találtunk ugyan a választásokra vonatkozó menüpontot, de azokba semmit sem töltöttek még fel. A többieknél szinte minden eddigi dokumentum elérhető, még a legutóbbi, szerdán délután elfogadott, a választási irodák tagjainak nevesítéséről szóló jegyzőkönyvek is megtekinthetők voltak csütörtökön, s csak kevés esetben tapasztaltuk, hogy egy-két hete nem töltöttek fel semmit az önkormányzatok ezekbe a mappákba. A megyei választási iroda tevékenységéről a prefektusi hivatal honlapján érhető el az információk, a főoldalán megjelenő mozgó menüpontra kattintva találjuk meg az iroda okiratait. A prefektúra oldala mellett találtunk

még néhány olyan honlapot, amelyeken a Központi Választási Iroda és az Állandó Választási Hatóság elérhetőségei is megjelennek.

Ami az anyanyelv használatát illeti, több, zömében magyarul a község rendelkezik a honlapon a magyar nyelvű változattal is, de a választásokra vonatkozó dokumentumok megnevezése itt is csak románul van feltüntetve. Talán egyetlen pozitív példának Csíkfalvát említhetjük, ahol a dokumentumok megnevezése magyarul is olvasható, kereshető. Találtunk olyan honlapot is, ahol a magyar nyelvű oldalon egyetlen irat sem található meg azokból, amelyek a román oldalon ott vannak, esetenként a magyar oldalon nincs is választásokra vonatkozó mappa. (GRL)

Hazaárulás gyanújával letartóztattak egy román állampolgárt

Hazaárulás gyanújával 30 napos előzetes letartóztatásba helyezték a bukaresti táblabírósg egy román állampolgárt, aki 2022 óta katonai jellegű információkat gyűjtött Tulcea város térségében, amelyeket az orosz nagykövetség diplomatáinak adott át – közölte pénteken a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT). A vádhatóság szerint a gyanúsított Románia, illetve a NATO által működtetett katonai támaszpontokról, az ukrán határ térsé-

gében elhaladó katonai járművekről, hadi felszerelésekről és csapatokról készített felvételeket. A DIICOT irányításával a rendőrség csütörtökön házkutatást tartott a gyanúsítottnál. A lefoglalt bizonyítékok alapján az illetőt őrizetbe vették és előzetes letartóztatását kezdeményezték, amit a bíróság jóváhagyott.

A büntető törvénykönyv tíztől húsz évig terjedő szabadságvesztéssel bünteti a hazaárulást. (MTI)

Bűnvádi eljárás indult a hírszerzés egykori igazgatóhelyettese ellen

Bűnvádi eljárást indított a korrupcióellenes ügyészség (DNA) Florian Coldea tábornok, a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) egykori igazgatóhelyettese ellen, akit befolyással való üzérkedéssel és pénzmosással gyanúsítanak – jelentette pénteken az Agerpres hírügynökség.

A DNA péntek hajnalig tartó kihallgatás után óvadék ellenében hatósági felügyelet alá helyezte Coldeát, Dumitru Dumbravát, a SRI jogi osztályának volt vezetőjét és Doru Traila ügyvédet. A SRI két volt tábornokának egyenként 500 ezer lejes óvadékot kell kifizetnie egy héten belül.

Feljelentőjük, egy uniós pénzzel elkövetett csalás gyanújával bíróság elé állított üzletember, Cătălin Hideg csütörtök este az Antena3 hírtévézióknak nyilatkozva azt állította: Coldea és Dumbrava az „igazságszolgáltatás problémáinak optimalizálását”, azaz felfüggesztett büntetést ígértek neki, közbenjárásukért pedig 600 ezer eurós árat szabtak meg, amit az általuk ajánlott Traila ügyvédi irodájával kötött képviselői szerződés révén kellett kifizetnie.

A Sanimed International vállalat tulajdonosa szerint az ügyvédi szerződés aláírásakor arra hivatkoztak, hogy a törvényszéki bíró Traila tanítványa volt az egyetemen. Állítólag eddig 100 ezer eurót fizetett ki az ügyvédnek, de elmondása szerint nincsenek bizonyítékai, hogy ebből a SRI két volt tábornoka is részesedett.

Az üzletemberre februárban mégis négy év letöltendő börtönbüntetést szabott ki a bukaresti törvényszék, fellebbezését most a bukaresti ítéltábla tárgyalja.

Az ügy hatalmas médiaérdeklődést keltett. A DNA székháza előtt tolongó újságírók távol tartására csütörtök délután vasrácsokat állított fel a csendőrség. Coldea 15 órás kihallgatást követően pénteken hajnali három órakor távozott a vádhatóság épületéből, de nem volt hajlandó nyilatkozni a sajtónak.

Florian Coldea 12 éven keresztül volt a SRI igazgatóhelyettese. 2017-ben akkor kérte tartalékos állományba helyezését, amikor az országból frissen megszökött, több korrupciós ügyben vádlotként szereplő Sebastian Ghița médiamágnás – az érintettek által megkérdőjelezett hitelességű – kompromittáló információkat közölt a hírszerzés és az igazságszolgáltatás összefonódásáról.

A sajtó által a román hírszerzés „szürke eminenciásaként” emlegetett Coldeáról Ghița azt állította, hogy Laura Codruța Kövesivel, a DNA akkori főügyészével együtt egy külföldi szövetséges titkosszolgálat ügynökeiként, befolyásukkal visszaélve „gyártanak” korrupciós ügyeket, és politikai megrendelésre ök döntik el, hogy ki ellen induljon bűnvádi eljárás Romániában.

A korrupcióellenes ügyészség (DNA) a 2010-es években befolyásos politikusok és üzletemberek szárait juttatta rács mögé titkos megfigyelésekkel szerzett bizonyítékok alapján, a DNA célkeresztjébe került politikusok szerint azonban a vádhatóság valójában a SRI „firkósbotjaként” működött, titkosszolgálati megrendelésre távolítva el a közéletből azokat, akik nem teljesítették a „mélyállam” elvárásait. (MTI)

Frontális ütközés Görgényszentimrén

Május 23-án 16 óra körül Görgényszentimre külterületén kisbusz és személyautó közúti balesetéről értesítették a rendőrséget és a tűzoltóságot. A frontális ütközés egy Görgényszentimre–Szászrégen irányába utasok nélkül tartó kisbusz – amelyet egy 43 éves férfi vezetett – és egy ellenkező irányból érkező személygépkocsi között történt, amelyet egy 41 éves nő vezetett. A balesetet követően mindkét járművezető tudatánál volt, feszítővágóval kiszabadították, azt követően szakorvosi ellátásra a marosvásárhelyi sürgősségre szállították őket. A rendőrség folytatja a baleset körülményeinek kivizsgálását. (pálosy)

Targu Mureș
Marosvásárhely

Folytatódik a lomtalanítás!

Az akció június 5-ig tart, és felváltva gyűjtenek a város különböző területein.

A lomtalanítás keretében régi bútorokat, például asztalokat, szekrényeket, székeket, kanapékat, foteleket, ágyakat, matracokat, festményeket, állatketreceket, játékokat, ajtókat, ablakokat, tükröket, szőnyegeket, ablakrácsokat stb. lehet kidobni.

Arra kérünk mindenkit, hogy csak nagy méretű hulladékokat tegyen a kihelyezett konténerekbe.

Május 27–29. között a Tudor lakónegyedben lehet kitenni ezeket, a következő helyekre:

- Hátszeg sétány, a gyűjtőpontok közelében.
- Pandurok sétány, az egyik konténer a járdán lesz, a volt posta előtt, a másik a Body Factory mellett.
- Erdély utca, a híd alatti parkolóban, a Belvedere negyed felé vezető utca kereszteződésénél.
- Bánság utca, az Erdély utcával való kereszteződésben, a Cantemir utca felé vezető úton, a szemeteskonténerek közelében.
- Szorgalom utca, a csendőrség épülete melletti parkoló közelében.
- Gyümölcskertész utca, a volt kazánház közelében.

A bel- és külkapcsolati osztály

Colectare deșeuri voluminoase

Lomtalanítási akció

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőkészítést fémcserepből, cserépből, tetőjavítást, készítenek lakható manzárdot, lefolyót, ereszcatornát. Tel. 0755-697-274. (23048-1)

HÁZTETŐT készítenek cserépből vagy lemezből, szigetelünk kartonnal, poliészterrel, meszelünk, benti-kinti munkát, vasmunkát, kisebb javítást stb. vállalunk. Tel. 0756-825-935, Csaba. (23076-1)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0749-962-240, 0729-532-389, István. (22707-1)

SZAKEMBER vállal bádogosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést. Tel. 0749-966-368, 0790-452-731, Csaba. (22707-1)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vassal is dolgozunk, hegesztünk, vaskeletést készítenek. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0790-452-731, István. (22707-1)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

BOCZOG MIHÁLY gyászoló családjának őszinte részvétünk. Nyugodjon békében!
Puskás László és családja Budapestről. (-1)

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti Elvarratlan szálak

Margaret Mazzantini ÚJJÁSZÜLETÉS

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Margaret Mazzantini Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó - információ - 0766-121-234
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthonos gondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészeti - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Prefektúra - 0265/266-801
- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönségszolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.**

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika
- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
SpaSa
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO

ÜZENET
SZERETETTEL

Gáll Noémivel

VASÁRNAP 13:30-TÓL

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**
www.marosvasarhelyiradio.ro

**96 FM
106,8 FM
1323 AM**

